

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Tenggren
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-02-15

1 (5)

Diarienummer

2018/SN 0033

Socialnämnden

Verksamhetsberättelser 2017

Förslag till beslut

- Verksamhetsberättelser för socialnämndens verksamhetsområden 2017 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

Socialförvaltningen

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Gunny Bäckström
Stabschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har sammanställt verksamhetsberättelse 2017 för socialnämndens verksamhetsområden individ- och familjeomsorg, omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorgen.

Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelser av mål och uppdrag för 2017 i kommunplan och nämndplan. Verksamheten och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser enligt riskhanteringsplanen.

Socialnämnden redovisade ett underskott på totalt 51 mkr för 2017. Underskottet inom individ- och familjeomsorgen beror på flera faktorer, bland annat en hög personalomsättning 2016 och ökning av ärenden 2017, tillsammans med brist på hemmaplanslösningar vilket lett till kostnader för köp av insatser i andra kommuner. Huvuddelen av underskottet för flyktingmottagandet var en engångspost på 12 mkr som beror på misstag i samband med att Migrationsverket sa upp avtalet med Tyresö kommun. Resten av underskottet beror på att kommunen haft för många platser för flyktingbarn. Denna överkapacitet är nu avvecklad. Kommunen budgeterade ett överskott på 10,5 mkr, men omständigheterna ovan gjorde att kostnaderna var 7,9 mkr större än intäkterna. Som jämförelse lämnade verksamheten 2016 ett överskott på 13,5 mkr.

Inom äldreomsorgen har personalkostnaderna varit höga på grund av övertid och sjuklön. Myndigheten för omsorg om personer med funktionsnedsättning har fått mer att göra genom Försäkringskassans striktare bedömningar av personlig assistans.

Viktiga händelser under 2017

Individ- och familjeomsorgen

Det som främst har präglat individ- och familjeomsorgen under 2017 är den kraftiga ökningen av anmälningar och utredningar avseende barn och unga. En större andel av anmälningarna gällde ungdomar mellan 12-18 år med missbruksproblematik. Ökningen föranledde ökade placeringar i HVB-hem, då denna målgrupp inte är lämplig att placera i familjehem med egna barn och ungdomar. Även andelen anmälningar som gällde barn och ungdomar med olika neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i kombination med social utsatthet ökade under 2017.

Individ- och familjeomsorgen har under året arbetat med att stabilisera och förbättra personalsituationen inom avdelningen.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

I februari övergick den kommunala assistansen till att drivas på entreprenad av Omsorgshuset AB. För myndigheten har det inneburit en ökad administration. Förändringen har hanterats med befintliga resurser.

Kvalitetsenheten följde upp tidigare granskning av myndighetens handläggning. Granskningen uppdagade ett antal förbättringsområden. De åtgärder som vidtagits under året är juridisk utbildning för samtliga handläggare och en workshop med kvalitetsenheten utifrån bristerna. Åtgärderna har medfört ökad rättssäkerhet och större likabehandling.

Kvalitetsenheten granskade även boendestödet. Granskningen visade på flera utvecklingsområden och några brister att åtgärda inom kommunens egna boendestöd. Verksamheten har åtgärdat uppmärksammade brister, och arbetar för att kvalitetssäkra verksamheten.

Äldreomsorg

Samtliga medarbetare inom äldreomsorgen har genomgått stiftelsen Silviahemmets demensvårdsutbildning. Tyresö är den första kommunen som certifieras av Silviahemmet. Certifieringen sker i februari 2018 av H.M. Drottning Silvia.

I september beslutade socialnämnden att avveckla Björkbackens vård- och omsorgsboende. Avtalet med Ansvar och Omsorg AB gällande vård- och omsorgsboendet Ängsgården sades upp i juni. Boende från Ängsgården och två avdelningar på Björkbacken kommer att flytta till Villa Basilika, som kommer att drivas av Vardaga AB. Därmed utökas även tillgången på vård- och omsorgsplatser med fem platser, avsedda för att möta en ökad efterfrågan och om möjligt göra hemtagningar.

Efterfrågan på platser på dagverksamhet för personer med demenssjukdom är hög och väntetiderna är långa.

Sammanfattande slutsatser

Individ- och familjeomsorgen

Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen exklusive flyktingverksamhet uppgår till -26,4 mkr. Orsaken är främst en ökning av externa placeringar av barn, ungdomar och vuxna samt kostnader för socionomkonsulter. Behovens omfattning och inriktning påverkas av faktorer såsom arbetsmarknadsläget, socialförsäkringssystemet, tillgång till bostäder samt konjunkturläget och är därmed svåra att påverka.

Nettoresultatet för flyktingmottagandet uppgår till -18,2 mkr. Huvuddelen av underskottet för flyktingmottagandet var en engångspost på 12 mkr som beror på misstag i samband med att Migrationsverket sa upp avtalet med Tyresö kommun.

Verksamheten var starkt påverkad av den extremt stora personalomsättningen under 2016. Förbättringar vidtogs under året och personalsituationen inom myndigheten har stabiliserats och antalet socionomkonsulter har minskat under året. Sjukfrånvaron har också minskat vilket tyder på att arbetsmiljön har förbättrats. Introduktionsprogrammet för nyanställda startade i mars och innebär ett bättre omhändertagande av ny personal.

Bedömningen är att nämndmålen för verksamhetsområdet *Den enskildes situation förbättras genom kontakt med individ- och familjeomsorgen, Ekonomiskt bistånd är en kortvarig försörjning* och *Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna* är uppnådda.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Nettoresultatet för verksamhet för personer med funktionsnedsättning uppgår till -2,6 mkr. Försäkringskassan ger oftare avslag på assistans enligt Socialförsäkringsbalken, SFB. Det bidrar till en ökning av ansökningar om assistans enligt LSS hos kommunen. Trots att myndigheten tillämpar en strikt rättssäker bedömning ökade den personliga assistansen med 28 procent. Myndigheten har inte kunnat verkställa beslut om särskilt boende på grund av brist på boendeplatser. Det har lett till vitesförelägganden.

Myndigheten behöver utveckla och kvalitetssäkra behovsunderlaget i prognosarbetet samt att göra tydliga beställningar till kommunens fastighetsavdelning för bostäder för målgruppen tillgodoses i tid. Effekten av en sådan utveckling skulle innebära minskade viten för icke verkställda beslut samt att kunna erbjuda personer som har rätten till en grupp eller servicebostad ett boende i den egna kommunen.

Nämndmålet för verksamhetsområdet *Bråkarna inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning är nöjda* bedöms vara uppfyllt. Nämndmålet *Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna* bedöms som delvis uppfyllt.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen visar totalt på ett underskott på -4 mkr. Det beror till stor del på höga personalkostnader inom verksamhetens egen regi. Både hemtjänsten och särskilt boende har haft svårigheter att rekrytera behörig personal. Det har medfört högre personalkostnader än väntat. Särskilt boende har haft högre personalkostnader än vanligt till följd av osäkerhet efter beslutet att avveckla Björkbacken, vilket medfört ökade kostnader för hyrpersonal under sommaren.

Resultatet för myndigheten uppgick till ett överskott på 4,3 mkr. Anledningen till överskottet var en mindre efterfrågan på särskilda boendeplatser och köpta korttidsplatser än vad som förväntats och därmed budgeterats.

Nämndmålet för verksamhetsområdet *Bråkarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst och vård- och omsorgsboende* bedöms som uppfyllt. Nämndmålen *Verksamheten inom vård- och omsorgsboenden för äldre bidrar till bättre hälsa* och *Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna* bedöms som delvis uppfyllda.